

Vragen van het lid de heer mr. drs. A.P.M. Vissers RA te Heerlen van 4 december 2025 en de antwoorden daarop van het bestuur van de NBA

Inleiding door vraagsteller:

“Het bestuur heeft aangegeven dat onder het bezorgd is over de de wetswijziging opgenomen in artikel 23a, lid 2 van de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG), die door de Verzamelwet gegevensbescherming gewijzigd wordt. leidt dit ertoe dat accountants niet langer de originele gegevens kunnen inzien die essentieel zijn voor het uitvoeren van hun wettelijke controletaken. Het bestuur stelt dat jaarrekeningen “niet meer van een goedkeurende accountantsverklaring kunnen worden voorzien”.”

Vragen

1. Is het bestuur van oordeel dat onder de huidige wetgeving accountants wel inzage kunnen krijgen in bijzondere persoonsgegevens en of deze kunnen verwerken?

Antwoord:

De huidige wetgeving is diffuus. De voorgestelde wetswijziging is strijdig met ander wetgeving welke verplicht tot accountantscontrole conform de beroepsregels. Daarom bepleit de NBA al enige jaren voor een heldere uitzonderingsbepaling. Zie:

<https://www.nba.nl/nieuws/standpunten/standpunt-uavg/>

Zoals wij ook schrijven in onze brief van 14 juli 2020 in reactie op de internetconsultatie Verzamelwet gegevensbescherming, is er sprake van een ingesteld gedogen van accountants die in het kader van de door de overheid vereiste accountantswerkzaamheden kennisnemen van onder andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens en Burgerservicenummers zonder dat dit bij wet formeel is geregeld.

2. Is het bestuur van oordeel dat onder de huidige wetgeving accountants wel een goedkeurende verklaring kunnen afgeven bij de jaarrekening van zorginstellingen?

Antwoord:

Ja. Zie daarvoor ons antwoord op vraag 1.

3. Hoe valt dit te rijmen met de overweging van de wetgever uit de memorie van toelichting (Kst. II 2022/23/ 36264 nr. 3 p.20) “AVGAVG en het doel van het voorgestelde artikel 23a Er geldt voor de categorieën van bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, eerste lid, AVGAVG, echter een verwerkingsverbod met een limitatief aantal uitzonderingen.³¹ Bij het uitvoeren van bij wettelijk voorschrift verplicht gestelde opdrachten kunnen accountants genoodzaakt zijn diverse bijzondere categorieën van persoonsgegevens te verwerken in de zin van artikel 9 AVG. Hierbij kunnen ook gezondheidsgegevens aan de orde zijn, bijvoorbeeld bij controleverklaringen bij zorginstellingen of in het (speciaal) onderwijs. Denk daarbij aan leerwegondersteunend onderwijs of bekostiging van nieuwkomers. Naar het oordeel van de regering is er in geval van bij wettelijk voorschrift verplicht gestelde opdrachten aan accountants sprake van een zwaarwegend algemeen belang en daarom wordt in het voorgestelde artikel 23a voor deze gevallen een grondslag voor verwerking van deze bijzondere persoonsgegevens opgenomen.

Antwoord:

In het opgenomen citaat licht de wetgever toe waarom accountants bijzondere persoonsgegevens mogen verwerken, hetgeen geregeld wordt in art 23a, eerste lid 1. Daar zit niet het probleem. Het probleem zit bij art. 23a, tweede lid, dat voorschrijft dat een bepaalde categorie bijzondere persoonsgegevens, namelijk medische gegevens, voorafgaand aan de verwerking door accountants, gepseudonimiseerd moeten worden.

4. Zo ja, waaruit leidt het bestuur dat af?

Antwoord:

Als deze vraag slaat op vraag 2, dan luidt het antwoord dat de wetswijziging bedoeld is om aan de diffuse situatie een eind te maken.

5. Heeft het bestuur signalen dat accountants momenteel wel inzage verkrijgen in bijzondere persoonsgegeven e/of deze verwerken, met name medische gegevens?

Antwoord:

Ja

6. Heeft het bestuur signalen ontvangen dat “toetsers” en of andere onder zijn verantwoordelijkheid werkzame personen toegang hebben gekregen en of verlangd tot bijzondere persoonsgegevens met name medische gegevens en/of deze hebben verwerkt?

Antwoord:

Nee

Inleiding door vraagsteller:

“De op dit moment geldende Verordening examengelden Nederlands recht en gedrags- en beroepsregels (laatstelijk gewijzigd Strct. 2019 41050) legt aan kandidaten een heffing op voor het examen Gedrags- en beroepsregels bedoeld in art. 54 lid 1 sub d.Wab.”

Vragen

7. Waaruit leidt het bestuur af dat de ledenvergadering bevoegd was tot het vaststellen van deze heffing die van kandidaten wordt geheven?

Antwoord:

De bevoegdheid van de ledenvergadering om deze verordening vast te stellen, vindt zijn grondslag in artikel 19, tweede lid, onderdeel l van de Wet op het accountantsberoep.

RECTIFICATIE

In een eerdere versie van deze antwoorden is op deze vraag geantwoord dat de bevoegdheid van de ledenvergadering om deze verordening vast te stellen, zijn grondslag vindt in artikel 47, tweede lid, onderdeel e van de Wet op het accountantsberoep. Dat was onjuist en dat is in deze versie hersteld.

8. Indien het bestuur van oordeel is dat die bevoegdheid niet bestaat, waarom heeft het de ledenvergadering dan niet tijdig over geïnformeerd?

Antwoord:

Gelet op ons antwoord op vraag 7 is de beantwoording van deze vraag niet aan de orde.

9. Heeft het bestuur maatregelen genomen om de in het verleden ten onrechte geheven bedragen te restitueren?

Antwoord:

Uit uw vraagstelling maken wij op dat u doelt op de bedragen die de NBA op grond van de Verordening examen Nederlands recht en gedrags- en beroepsregels in rekening brengt en heeft gebracht. Wij delen dan niet uw kenbare standpunt dat deze bedragen ten onrechte in rekening zijn gebracht. Beantwoording van uw vraag is dan ook niet aan de orde.

10. Zijn deze bedragen gerestitueerd?

Antwoord:

Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij naar ons antwoord op vraag 9.

11. Zijn in de afgelopen 12 maanden nog bedragen voor het examen Gedrags- en beroepsregels aan kandidaten in rekening gebracht?

Antwoord:

Ja.

Inleiding door vraagsteller:

“De voorzitter Kris Douma en Anton Dieleman RA hebben een artikel op de website van de NBA accountant.nl geplaatst waarin zij betogen dat de regelgeving van de NBA accountants beschermt.”

12. Waarom is het bestuur van oordeel dat de reglementering van de NBA accountants beschermt?

Antwoord:

De heren Douma en Dieleman hebben in gezamenlijke artikel (gepubliceerd op 4 december 2024) op accountant.nl niet betoogd dat de regelgeving van de NBA accountants beschermt. Daarmee is de verdere beantwoording van uw vraag niet aan de orde.

13. Welke rechtsnormen en welke jurisprudentie liggen daaraan ten grondslag?

Antwoord:

Gelet op ons antwoord op vraag 12, is beantwoording van deze vraag niet aan de orde.

14. Waarom is het bestuur van oordeel dat het gepast is de eigen regelgeving op deze wijze op de eigen website te promoten?

Antwoord:

Eén van de wettelijke taken van de NBA is het bevorderen van een goede beroepsuitoefening door accountants. Onze opvatting van die taak brengt met zich dat wij ook om aandacht vragen voor de toepassing van regelgeving van de NBA in het licht van actuele maatschappelijke

discussies. Wij doen dat via de media die wij daarvoor geschikt vinden. Accountant.nl is er daar een van.

15. Hoe rijmt het bestuur het exploiteren van een nieuws- en discussie website met het bestuursrechtelijk gebod, van neutraliteit, objectiviteit en zorgvuldigheid en de overige algemene beginselen van behoorlijk bestuur?

Antwoord:

Voor het antwoord op deze vraag verwijzen wij u naar ons antwoord op de vraag van dezelfde strekking (vraag 33) die u ons stelde in de aanloop naar de bijeenkomst van de ledenvergadering op 16 juni 2025. Het antwoord op die vraag publiceerden wij op onze website.

16. Is het bestuur van oordeel dat de NBA als openbaar een openbaar lichaam opiniestukken kan publiceren?

Antwoord:

Met ons antwoord op uw vraag 14 gaven wij aan dat onze opvatting van de taak om een goede beroepsuitoefening door accountants brengt te bevorderen, met zich brengt dat wij ook om aandacht vragen voor de toepassing van regelgeving van de NBA in het licht van actuele maatschappelijke discussies. Een artikel of een column waarin een standpunt wordt ingenomen over de toepassing van regelgeving, die van de NBA in het bijzonder, kan daar een bijdrage aan leveren.

17. Is het bestuur van oordeel dat de NBA als openbaar lichaam opiniestukken kan publiceren over zaken die onder de rechter zijn?

Antwoord:

Voor ons antwoord op deze vraag en vraag 18 stellen wij voorop dat wij afspraken hebben gemaakt over de onafhankelijkheid van de redactie van accountant.nl. Accountant.nl kan dan ook niet gezien worden als een spreekbuis van het bestuur, hetgeen overigens ook al blijkt uit de plaatsing van opinies op accountant.nl die wij niet delen.

Als een opiniebijdrage van een derde voldoet aan de spelregels van accountant.nl, dan plaatst de hoofdredacteur van accountant.nl die bijdrage op dat medium. Dat gebeurt ook als een derde partij daarmee een standpunt inneemt over een onderwerp dat betrekking heeft op een vraagstuk dat onderdeel uitmaakt van een procedure bij een burgerlijke- of tuchtrechter.

Wij zijn zelf terughoudend in het aanbieden van een opiniebijdrage voor plaatsing op accountant.nl die gaat over een specifieke en concrete rechtsvraag die onderdeel uitmaakt van een procedure bij een burgerlijke- of tuchtrechter waarbij wij als organisatie betrokken zijn respectievelijk waarbij een persoon betrokken is in haar of zijn hoedanigheid van een functie die zij of hij voor de NBA vervult.

18. Begrijpt het bestuur dat in een democratische rechtsstaat het openbaar bestuur zich verre moet houden van de journalistiek?

Antwoord:

Eén van de wettelijke taken van de NBA is het bevorderen van een goede beroepsuitoefening door accountants. Onze opvatting van die taak brengt met zich dat wij een journalistiek platform onderhouden waarop nieuws wordt gebracht dat relevant kan zijn voor accountants maar

waarop ook opiniërende bijdragen worden geplaatst. Die bijdragen kunnen accountants ondersteunen in het vormen van een eigen standpunt over onderwerpen die voor hen relevant zijn.